

RODINNÉ PRÁVO – VYBRANÉ OTÁZKY

- rozvod manželství – sporný, nesporný
- popření otcovství
- vyživovací povinnost rodičů k dětem
- další druhy vyživovací povinnosti

ROZVOD SPORNÝ

- Soud může manželství na návrh některého z manželů rozvést, jestliže je manželství tak hluboce a trvale rozvráceno, že nelze očekávat obnovení manželského soužití; bere přitom v úvahu příčiny rozvratu manželství.
- Mají-li manželé nezletilé děti, nemůže být manželství rozvedeno, bylo-li by to v rozporu se zájmem těchto dětí, daným zvláštními důvody.
- Manželství nelze rozvést, dokud nenabude právní moci rozhodnutí o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu, které vydá soud v samostatném řízení.

ROZVOD NESPORNÝ

Jestliže manželství trvalo alespoň jeden rok, manželé spolu nejméně šest měsíců nežijí a k návrhu na rozvod se druhý manžel připojí, má se za to, že podmínky pro rozvod jsou splněny. Soud nezjišťuje příčiny rozvratu a manželství rozvede, jsou-li předloženy:

- a) písemné smlouvy s úředně ověřenými podpisy účastníků upravující pro dobu po tomto rozvodu vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práva a povinnosti společného bydlení a případnou vyživovací povinnost, a
- b) rozhodnutí soudu o schválení dohody o úpravě poměrů nezletilých dětí pro dobu po rozvodu.

URČENÍ OTCOVSTVÍ – DOMNĚNKY OTCOVSTVÍ

- Tři tzv. domněnky otcovství:

- 1. domněnka otcovství

Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třístého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce manžel matky (i když by oba tvrdili něco jiného, matrika do rodného listu dítěte vždy zapíše manžela matky).

- 2. domněnka otcovství:

Za otce se jinak považuje muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů učiněným před matričním úřadem nebo soudem.

URČENÍ OTCOVSTVÍ – DOMNĚNKY OTCOVSTVÍ

○ 3. domněnka otcovství

Nedošlo-li k určení otcovství podle předchozích pravidel, může dítě, matka i muž, který o sobě tvrdí, že je otcem, navrhnout, aby otcovství určil soud.

Za otce se považuje muž, který s matkou dítěte souložil v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát (NOZ: sto šedesát) a více než tři sta dnů, pokud jeho otcovství závažné okolnosti nevylučují.

POPŘENÍ OTCOVSTVÍ – NOVÁ ÚPRAVA

- Manžel může do šesti měsíců ode dne, kdy mu vzniknou důvodné pochybnosti o tom, že je otcem dítěte, popřít u soudu otcovství. Nejpozději však může popřít otcovství **do tří (NOZ: šesti) let od narození dítěte.**
- Matka může do šesti měsíců od narození dítěte popřít, že otcem dítěte je její manžel

POPŘENÍ OTCOVSTVÍ NEJVYŠŠÍM STÁTNÍM ZÁSTUPCEM

- **Vyžaduje-li to zájem dítěte**, podá nejvyšší státní zástupce návrh na popření otcovství vůči otci, matce a dítěti, pokud lhůta stanovená pro popření otcovství některému z rodičů uplynula.
- Je-li vzhledem ke všem okolnostem zřejmé, že muž považovaný za otce dítěte otcem není a uplynula-li lhůta stanovená pro popření otcovství některému z rodičů, **podá nejvyšší státní zástupce návrh na popření otcovství, ledaže zájem dítěte výjimečně vyžaduje, aby k popření otcovství nedošlo.**

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK – UPLYNUTÍ POPĚRNÉ LHŮTY

- § 792 NOZ:

Je-li návrh na popření otcovství podán po uplynutí popěrné lhůty, **může soud rozhodnout, že zmeškání lhůty promíjí**, pokud to vyžadují zájem dítěte a veřejný pořádek.

VYŽIVOVACÍ POVINNOST RODIČŮ K DĚTEM

- Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit (hranice není zákonem pevně určena).
- Oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů.
- Nežijí-li rodiče nezletilého dítěte spolu, upraví soud rozsah jejich vyživovací povinnosti nebo schválí jejich dohodu o výši výživného.
- Soud postupuje stejným způsobem, žijí-li rodiče spolu, avšak jeden z nich neplní dobrovolně své povinnosti k nezletilému dítěti.

FIKCE VÝŠE PŘÍJMU Z PODNIKÁNÍ

- Rodič, který má příjmy z jiné než závislé činnosti podléhající dani z příjmů, je povinen soudu prokázat své příjmy, předložit podklady pro zhodnocení svých majetkových poměrů a umožnit soudu zjistit i další skutečnosti potřebné pro rozhodnutí zpřístupněním údajů chráněných podle zvláštních předpisů. Nesplní-li rodič tuto povinnost, má se za to, že jeho průměrný měsíční příjem činí 12,7násobek (NOZ: pětadvacetinásobek) životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu

PŘIZNÁNÍ A URČENÍ VÝŽIVNÉHO

- Právo na výživné se nepromlčuje. Lze je však přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení; u výživného pro děti i **za dobu nejdéle tří let zpět od tohoto dne** (dle dřívější úpravy bylo možno zpětně přiznat pouze výživné pro nezletilé děti, v současnosti již i pro děti zletilé)
- Při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu.

DALŠÍ DRUHY VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI

- vyživovací povinnost dětí k rodičům
- vyživovací povinnost mezi ostatními příbuznými (předci a potomci)
- vyživovací povinnost mezi manžely
- výživné rozvedeného manžela
- příspěvek na výživu a úhradu některých nákladů neprovdané matce

